TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

30 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam-Hoa Kỳ: Gìn giữ ký ức, bồi đắp tương lai

20:53 10/07/2025

Với ký ức được gìn giữ, với sự hợp tác được bồi đắp bằng thiện chí và trách nhiệm, quan hệ Việt Nam-Hoa Kỳ hứa hẹn một tương lai tươi sáng, vì lợi ích của nhân dân hai nước.

Ngày 5/8/1995, tại Hà Nội, Bộ trưởng Ngoại giao Hoa Kỳ Warren Christopher và Bộ trưởng Ngoại giao Nguyễn Mạnh Cầm ký Nghị định thư, chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam-Hoa Kỳ. (Ảnh: TTXVN)

Nhân kỷ niệm 30 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam-Hoa Kỳ, lần đầu tiên các văn bản liên quan đến tiến trình bình thường hóa quan hệ ngoại giao giữa hai nước được giới thiệu đến công chúng.

Có thể kể đến Tuyên bố của Tổng thống William Jefferson Clinton về việc thiết lập quan hệ bình thường với Việt Nam, công bố tại Nhà Trắng ngày 11/7/1995, hiện lưu giữ tại Lưu trữ Quốc gia Hoa Kỳ; Tuyên bố của Thủ tướng Võ Văn Kiệt

ngày 12/7/1995 về quyết định bình thường hóa quan hệ của Tổng thống Bill Clinton, hiện bảo quản tại Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III...

Ngày 10/7, Trung tâm Lưu trữ quốc gia III thuộc Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước đã tổ chức trưng bày tài liệu "30 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam-Hoa Kỳ" để công chúng có cái nhìn toàn cảnh nhất về hành trình này.

Nhiều tài liệu lần đầu được công bố

Công tác lưu trữ tài liệu có vai trò thầm lặng nhưng vô cùng quan trọng. Những hồ sơ, văn bản, bức thư ngoại giao, biên bản hội đàm được cẩn thận gìn giữ trong các kho lưu trữ ở cả hai quốc gia Việt Nam và Hoa Kỳ là minh chứng sắc nét cho quá trình hợp tác giữa các bên.

Các tài liệu được khai thác từ Trung tâm Lưu trữ quốc gia III, Bộ Ngoại giao Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam, Đại sứ quán Mỹ tại Việt Nam, Đại học Công nghệ Texas-Mỹ và các nhân chứng lịch sử, phản ánh những dấu mốc quan trọng, nỗ lực hợp tác trên các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, khoa học, giáo dục, y tế, quốc phòng...

Ngoài ra, trưng bày còn giới thiệu một số hồ sơ chứng tích chiến tranh lần đầu tiên được trao trả cho các cựu chiến binh, thân nhân các gia đình liệt sỹ, hiện lưu giữ tại Trung tâm Việt Nam và Lưu trữ, Đại học Công nghệ Texas, Mỹ.

Các tài liệu được trưng bày, công bố tại Trung tâm Lưu trữ quốc gia III thuộc Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước. (Ảnh: PV/Vietnam+)

Phát biểu tại buổi lễ, ông Cao Huy, Thứ trưởng Bộ Nội vụ khẳng định trưng bày tài liệu và trao trả hồ sơ chứng tích không chỉ là dịp nhìn lại chặng đường 30

năm đầy dấu ấn, mà còn là một khoảnh khắc xúc động và nhân văn, góp phần củng cố và phát triển mạnh mẽ hơn nữa mối quan hệ Việt Nam-Hoa Kỳ trong thời kỳ mới.

Điểm lại những dấu mốc trong quan hệ hai nước, kể từ khi thiết lập quan hệ ngoại giao năm 1995, ký kết Hiệp định Thương mại song phương năm 2000, xác lập quan hệ Đối tác toàn diện năm 2013 và đặc biệt là nâng cấp lên Đối tác chiến lược toàn diện vì hoà bình, hợp tác và phát triển bền vững năm 2023, ông Cao Huy nhấn mạnh đây là thành quả phản ánh sự chín muồi của lòng tin, lợi ích lâu dài và phù hợp với nguyện vọng nhân dân hai nước.

“Trưng bày không chỉ tái hiện chặng đường 30 năm hình thành và phát triển quan hệ hai nước, mà còn gửi đi thông điệp về một tương lai hợp tác ổn định, cùng hướng tới hòa bình và thịnh vượng,” Thứ trưởng Bộ Nội vụ khẳng định.

Cùng quan điểm đó, ông Đặng Thanh Tùng, Cục trưởng Cục Văn thư và Lưu trữ cho rằng sự kiện không chỉ giúp công chúng nhìn lại chặng đường 30 năm quan hệ ngoại giao Việt Nam-Hoa Kỳ, mà còn góp phần củng cố mối quan hệ hợp tác, phát triển giữa hai nước mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

“Với ký ức được gìn giữ, với sự hợp tác được bồi đắp bằng thiện chí và trách nhiệm, quan hệ Việt Nam-Hoa Kỳ hứa hẹn một tương lai tươi sáng, vì lợi ích của nhân dân hai nước, và vì một thế giới hòa bình, ổn định, nhân văn và phát triển,” ông Đặng Thanh Tùng nói.

Mở rộng cơ hội hàn gắn vết thương chiến tranh

Việc tìm kiếm quân nhân mất tích trong chiến tranh tại Việt Nam được kỳ vọng sẽ có nhiều thuận lợi hơn nữa sau loạt hoạt động ngày 10/7 tại Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III, với sự tham gia tích cực từ nhiều cơ quan lưu trữ, tổ chức hoạt động mang tính chất nhân đạo của Việt Nam và Hoa Kỳ.

Dịp này, Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III phối hợp với Hội Việt-Mỹ, Tổ chức Trái tim Người lính, Câu lạc bộ “Mãi mãi tuổi 20” và Trung tâm Việt Nam, Đại học Công nghệ Texas, Hoa Kỳ đã trao lại hồ sơ chứng tích chiến tranh cho thân nhân của 22 liệt sỹ và một số cựu chiến binh.

Nhiều thân nhân liệt sỹ xúc động rơi nước mắt khi thấy lại hồ sơ kỷ vật của người thân, trong đó có chị Trần Thu Hà, cháu của liệt sỹ Trần Văn Phú (hồ sơ F034602421337). Hồ sơ chứng tích được trao trả bao gồm Giấy chứng minh và Sổ lịch có tên Trần Văn Phú - Trung đội trưởng, đơn vị Trung đoàn 90 sư đoàn 324.

Chị Trần Thu Hà chia sẻ với niềm xúc động: “Sau bao nhiêu năm tìm kiếm, gia đình chúng tôi hiện vẫn chưa tìm được hài cốt liệt sỹ Trần Văn Phú. Khi nhận được tin mời tham dự buổi lễ hôm nay, gia đình chúng tôi rất xúc động và biết ơn. Chúng tôi cảm thấy như một phần linh hồn của chú tôi đã trở về với gia đình. Sau rất nhiều năm tìm kiếm, gia đình đã khoanh vùng được tọa độ chú hy sinh, và rất mong sau dịp này sẽ được cơ quan chức năng tại địa phương cho phép tìm kiếm hài cốt chú tại đó.”

Các hồ sơ được trao lại cho thân nhân chỉ là một phần rất nhỏ trong kho tư liệu lưu trữ của Trung tâm Việt Nam thuộc Đại học Công nghệ Texas, Hoa Kỳ.

Theo thông tin từ Ban Tổ chức, hiện nay tại Trung tâm Việt Nam có kho microfilm với gần 3 triệu trang chụp chữ viết, hình ảnh di vật, kỷ vật của Bộ đội miền Bắc và Quân Giải phóng miền Nam trong kháng chiến, trước 1975. Đây là nguồn thông tin, dữ liệu quý giá về các liệt sỹ Việt Nam đã hy sinh hoặc mất tích trong chiến tranh. Các cơ quan của Việt Nam và Hoa Kỳ đã nỗ lực tra cứu hồ sơ tài liệu lưu trữ để tìm kiếm thông tin, kỷ vật, chứng tích chiến tranh để trao trả cho gia đình các bên. Trung tâm Việt Nam cũng đã trao cho Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III hơn 200 hồ sơ tương tự.

Đại sứ Hoa Kỳ Marc Knapper trao trả hồ sơ chứng tích chiến tranh cho thân nhân các liệt sỹ. (Ảnh: PV/Vietnam+)

Trước đó, đoàn công tác của Hoa Kỳ do Giám đốc Cơ quan Tìm kiếm Tù binh và Người mất tích (MIA) thuộc Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ - ông Kelly McKeague làm trưởng đoàn cũng đã có buổi làm việc với Cục trưởng Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước Việt Nam Đặng Thanh Tùng và Trung tâm Lưu trữ Quốc gia III về việc thúc đẩy kết nối, tìm kiếm thông tin quân nhân của Việt Nam và Hoa Kỳ mất

tích trong chiến tranh tại Việt Nam.

Giám đốc MIA cho biết Việt Nam rất chủ động trong công tác tìm kiếm thông tin và phối hợp tìm kiếm quân nhân mất tích trong chiến tranh. MIA rất biết ơn vì điều đó. Với sự hỗ trợ của Việt Nam, Hoa Kỳ đã tìm được 740 quân nhân bị mất tích và đưa trở về với gia đình của họ. Hiện nay Hoa Kỳ vẫn còn 1.157 quân nhân mất tích trong chiến tranh tại Việt Nam.

Chia sẻ tại buổi lễ, Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam Marc Knapper khẳng định việc trao trả hồ sơ, kỷ vật chiến tranh chứa đựng những câu chuyện sâu sắc về sự kết nối giữa con người, sự chia sẻ và hòa giải.

Những bức ảnh, hiện vật, tài liệu được trưng bày không chỉ là những lát cắt lịch sử, mà còn là minh chứng sống động cho chặng đường mà chúng ta đã đi qua, từ chiến tranh đến quan hệ tin cậy và hợp tác.

“Đây là hoạt động hết sức nhân văn đồng thời thể hiện tinh thần trách nhiệm và thiện chí trong quan hệ Việt Nam-Hoa Kỳ nhằm khắc phục hậu quả chiến tranh, góp phần củng cố lòng tin, tăng cường sự hiểu biết và gắn kết giữa nhân dân hai nước,” Đại sứ khẳng định.

Nhân dịp này, Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Việt Nam cũng gửi tặng 30 bức ảnh - tượng trưng cho số năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa Việt Nam và Hoa Kỳ, thể hiện sự trân trọng và cam kết tiếp tục phát triển mối quan hệ hữu nghị này.

Theo Đại sứ Phạm Quang Vinh, nguyên Thứ trưởng Bộ Ngoại giao, Chủ tịch Hội Việt-Mỹ, trong 30 năm qua, quan hệ ngoại giao giữa hai nước đã chứng kiến những bước phát triển rất mạnh mẽ. Hai nước từ hai phía của một cuộc chiến đã trở thành bạn bè, trở thành đối tác, rồi Đối tác toàn diện và đến nay là Đối tác chiến lược toàn diện.

Quan hệ phát triển trên tất cả các lĩnh vực từ chính trị, ngoại giao cho đến kinh tế, thương mại, đầu tư, quốc phòng an ninh, văn hóa, giáo dục, khoa học công nghệ, giao lưu nhân dân và đặc biệt là khắc phục hậu quả chiến tranh.

Trong đó, đối ngoại và giao lưu nhân dân đã trở thành một phần hết sức ý nghĩa của quan hệ hai nước trước và trong xuyên suốt 30 năm qua của quan hệ hai nước, là cơ sở để xây dựng và không ngừng củng cố lòng tin giữa hai nước.

Theo Đại sứ Phạm Quang Vinh, có được thành tựu trên không phải là một sự ngẫu nhiên mà đó là kết quả của sự nỗ lực và quyết tâm rất cao của nhân dân và Chính phủ cả hai nước. Trước hết là nỗ lực nhằm hàn gắn vết thương chiến tranh, tăng cường hiểu biết, hòa giải và xây dựng lòng tin. Cùng với đó là việc

xây dựng các mối quan hệ dựa trên bình đẳng, công bằng, cùng có lợi và đan xen lợi ích với nhau.

Với ký ức được gìn giữ, với sự hợp tác được bồi đắp bằng thiện chí và trách nhiệm, quan hệ Việt Nam-Hoa Kỳ hứa hẹn một tương lai tươi sáng, vì lợi ích của nhân dân hai nước, và vì một thế giới hòa bình, ổn định, nhân văn và phát triển./.

Theo Vietnam+